

เลขที่เอกสารในระบบ E... ส.๑๑ ๖๖๖ / ๒๕๕๖

๖๘๘๕ / ๗๓-๑-๕๗

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ... สำนักงานเลขานุการกรม... ฝ่ายช่วยอำนาจการ... โทร. โทรสาร... ๒๒๔๑.๔๘๑๖ โทร. ๒๓๓๘

ที่ สลก... ๓๖๓/๒๕๕๗... วันที่ ๗... กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง... รายงานการประชุมโยนายกรมชลประทาน

เรียน ผู้บริหารกรม

เพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

(นายสุธี ศรีเอี่ยมสะอาด)

สนก.

เรื่อง ผอ. สลก

สื่อโปรดกรม

(นายชัยชม ชมประดิษฐ์)

ผจน. รักษาการแทน ผส.บอ.

๒๗ ก.ค. ๒๕๕๗

Handwritten marks at the bottom right corner

การประชุมมอบนโยบายการดำเนินงานของกรมชลประทาน

วันอังคารที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ เวลา ๑๐.๐๐ น.

ณ หอประชุมชูชาติ กำภู กรมชลประทาน ปากเกร็ด

นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ อธิบดีกรมชลประทาน กล่าวเปิดการประชุมมอบนโยบายการดำเนินงานของกรมชลประทาน เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ซึ่งได้เข้ามาบริหารประเทศเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ โดยเน้นย้ำให้ข้าราชการกรมชลประทาน ต้องสร้างความชัดเจนด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะความเข้าใจในบทบาท หน้าที่ และภารกิจที่กรมชลประทาน รับผิดชอบ ต้องชัดเจนว่าเรื่องใดที่เราอยู่ในฐานะผู้ปฏิบัติ เรื่องใดอยู่ในฐานะผู้สนับสนุน ทั้งนี้ กรมชลประทาน ต้องเป็นผู้นำข้อมูลเรื่องนี้ ต้องเป็นศูนย์ข้อมูลน้ำของประเทศ โดยเฉพาะข้อมูลน้ำท่า

ในเบื้องต้นข้าราชการกรมชลประทานต้องเข้าใจพื้นฐาน ต้องมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. สถานการณ์น้ำของประเทศไทย

ประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตร้อนชื้น ได้รับอิทธิพลจากแนวร่องความกดอากาศต่ำ พายุจร ลมมรสุมที่พัดมาจากทางใต้ และทางเหนือ นอกจากนี้ยังมีพายุต่างๆ ที่พัดเข้ามาในประเทศไทย มีโอกาสเกิดฝนเกือบตลอดปี

๒. วัฏจักรน้ำของประเทศไทยในปัจจุบัน

ประเทศไทยมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑,๔๒๕.๗๒ มม. คิดเป็นปริมาณน้ำที่ตกลงบนพื้นดิน ๗๑๙,๕๐๐ ล้าน ลบ.ม./ปี ปริมาณน้ำดังกล่าว ระเหยและไหลซึมลงดิน ๕๐๖,๐๐๐ ล้าน ลบ.ม./ปี ส่วนหนึ่ง ไหลลงคลอง ห้วย ลำธาร ๒๑๓,๐๐๐ ล้าน ลบ.ม./ปี เรามีระบบเก็บกักน้ำโดยความจุของอ่างเก็บน้ำ ๗๖,๐๐๐ ล้าน ลบ.ม. จึงคงเหลือในแหล่งน้ำธรรมชาติและไหลลงทะเล ๑๓๗,๒๐๐ ล้าน ลบ.ม./ปี น้ำที่จะเก็บจริง ๆ ประมาณ ๕๐,๐๐๐ ล้าน ลบ.ม. ในสิ้นฤดูฝนแต่ละปีมีน้ำประมาณ ๔๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ ล้าน ลบ.ม. การใช้น้ำของเราในฤดูฝน จะใช้น้อย คือ มีน้ำฝนลงมาเติม และกักเก็บไว้

๓. ความสามารถการพัฒนาแหล่งน้ำและพื้นที่ชลประทาน

การพัฒนาแหล่งน้ำและพื้นที่ชลประทาน ก่อนมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ รัฐบาลตัดสินใจสร้างเขื่อนภูมิพล โดย ม.ล.ชูชาติ กำภู สามารถอ่านจากหนังสือประวัติ ๑๐๐ ปี ของ ม.ล.ชูชาติ กำภู จะมีข้อมูลที่นำรู้ เช่น ประวัติการสร้างเขื่อนภูมิพลเป็นอย่างไร เทคนิคและข้อมูลการสร้างเขื่อน สร้างในปี ๒๕๐๗ ซึ่งปีนี้ครบ ๕๐ ปี ของเขื่อนภูมิพล การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จัดงานไปเรียบร้อยแล้ว ช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑ - ๕ อัตราการเกิดอ่างเก็บน้ำต่าง ๆ ค่อนข้างมีมาก เพราะถูกกำหนดไว้ในแผนที่ชัดเจนว่าประเทศไทยต้องมีแหล่งน้ำในต้นทุกระดับหนึ่ง และพื้นที่ชลประทานเกิดตามมา หลังแผนฯ ฉบับที่ ๕ การพัฒนาแหล่งน้ำจะลดลงเนื่องจากช่วงนี้จะเกิดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งน้ำ เช่น ด้านสิ่งแวดล้อม ป่าไม้ เป็นต้น

ข้อมูล ๕ ปีย้อนหลัง ตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ - ๒๕๕๔ มีพื้นที่ในเขตชลประทานเป็นไร่ ในปี ๒๕๔๙ มีพื้นที่ ๒๓.๖๓ ล้านไร่ ปี ๒๕๕๐ มีพื้นที่ ๒๓.๗๓ ล้านไร่ ปี ๒๕๕๑ มีพื้นที่ ๒๓.๙๓ ล้านไร่ ปี ๒๕๕๒ มีพื้นที่ ๒๔.๐๘ ล้านไร่ ปี ๒๕๕๓ มีพื้นที่ ๒๗.๑๗ ล้านไร่ และปี ๒๕๕๔ มีพื้นที่ ๒๔.๓๒ ล้านไร่ ในแต่ละปีเกิดพื้นที่ชลประทานค่อนข้างจะน้อย โดยเฉลี่ย ๕ ปี อัตราการเพิ่มพื้นที่ชลประทานน้อยมาก

๔. ผลงานด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ

ผลงานด้านการพัฒนาแหล่งน้ำมีโครงการชลประทานขนาดใหญ่ ๙๓ โครงการ เก็บน้ำ ๗๐,๐๑๓.๑๖ ล้าน.ม.๓ โครงการชลประทานขนาดกลาง ๗๖๗ โครงการ เก็บน้ำ ๓,๙๖๗.๕๔ ล้าน.ม.๓ ทั้งหมด ๑๗,๐๑๔ โครงการ เก็บน้ำ ๗๖,๑๐๓.๓๔ ล้าน.ม.๓ มีพื้นที่ชลประทาน ๒๙.๙๘ ล้านไร่

วันที่ผมมารับตำแหน่ง วิทยาลัยวิศวกรรมชลประทาน คือ “กรมชลประทานเป็นองค์กรนำด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ ให้มีพื้นที่ชลประทาน อยู่ในลำดับที่ ๑ ใน ๑๐ ของโลก” ขณะนั้นกรมชลประทานอยู่ลำดับ ๗ ของโลก แต่เมื่อคราวไปประชุมที่ตุรกี มีการแสดงชาร์ตปรากฏว่า กรมชลประทานอยู่ในลำดับที่ ๑๐ เพราะไม่ได้รวมโครงการชลประทานขนาดเล็ก และสถานีสูบน้ำ ทำให้พื้นที่ชลประทานหายไปเกือบ ๕ ล้านไร่ วันนี้ทำหายจริง เราอาจจะตักอันคับได้ ผมว่าน่าจะเปลี่ยนวิทยาลัย

๕. สภาพปัญหาเกี่ยวกับน้ำของประเทศไทย

สภาพปัญหาเกี่ยวกับน้ำของประเทศไทย

๑. ปัญหาการขาดแคลนน้ำ หมู่บ้านขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค จำนวน ๑๙,๐๐๐ หมู่บ้าน ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร จำนวน ๑๔,๐๐๐ หมู่บ้าน
๒. ปัญหาด้านอุทกภัย น้ำท่วมชนบท ๒๗ ล้านไร่ ท่วมในเขตเมือง ๓ ล้านไร่
๓. ปัญหาคุณภาพน้ำ น้ำเสียในลำน้ำสายหลัก ๔ กลุ่มน้ำ

๖. โครงการตามแผนพัฒนาการชลประทานในระดับลุ่มน้ำอย่างเป็นระบบ (กรอบน้ำ ๖๐ ล้านไร่)

โครงการตามแผนพัฒนาการชลประทานในระดับลุ่มน้ำอย่างเป็นระบบ (กรอบน้ำ ๖๐ ล้านไร่) วางแผนตามศักยภาพของพื้นที่เกษตรที่สามารถพัฒนาเป็นพื้นที่ชลประทาน ขณะนี้ดำเนินการแล้ว ประมาณ ๒๙ ล้านไร่ คงเหลือประมาณ ๓๑ ล้านไร่ มีแผนงานโครงการชลประทานขนาดใหญ่ โครงการชลประทานขนาดกลาง โครงการชลประทานขนาดเล็ก โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า และโครงการแก้มลิง รวมทั้งหมด ๑๑,๐๕๑ โครงการ กักเก็บน้ำได้ ๑๙,๓๕๓ ล้าน.ม.๓ หากจะทำให้ ได้ ๖๐ ล้านไร่ ต้องมีปริมาณน้ำอีก ๑๒๐,๐๐๐ ล้าน.ม.๓ แต่ในข้อเท็จจริงพื้นที่ชลประทานโครงการขนาดใหญ่ ๑๘ ล้านไร่ เกิดจากการผันน้ำจากลุ่มน้ำนานาชาติแม่น้ำโขง แม่น้ำเลย แม่น้ำชี แม่น้ำมูล ประมาณ ๑๔ ล้านไร่ จากแม่น้ำสาละวิน ประเทศเมียนมาร์ มาเติมเขื่อนภูมิพล ประมาณ ๓ - ๔ ล้านไร่ อาจจะดูน้อย แต่ยังมี การผันน้ำเข้ามาเพิ่มพื้นที่ชลประทาน

๗. การพัฒนาพื้นที่ชลประทาน (จำแนกรายภาค)

การพัฒนาพื้นที่ชลประทาน (จำแนกรายภาค) ประเทศไทยเรามีพื้นที่ทั้งหมด ๓๒๐.๖๗ ล้านไร่ เป็นพื้นที่เกษตรประมาณ ๑๓๐ ล้านไร่ มีศักยภาพพัฒนาเป็นพื้นที่ชลประทานประมาณ ๖๐ ล้านไร่ ทำไปแล้วประมาณ ๒๙ ล้านไร่ คิดเป็นประมาณร้อยละ ๒๒ ของพื้นที่เกษตร คงเหลือพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นพื้นที่ชลประทานอยู่อีก ๓๑.๓ ล้านไร่

ในช่วงเวลา ๒ ปีที่ผ่านมา ได้เข้าร่วมประชุมกับรัฐบาลเกือบทุกครั้ง เพื่อสร้างความเข้าใจและภาพพจน์ที่ดีของกรมชลประทาน และมั่นใจว่ารัฐบาลเข้าใจระบบชลประทาน พื้นที่ชลประทานคืออะไร โดยเฉพาะเรื่องภัยแล้งในพื้นที่ชลประทานต้องไม่ขาดแคลนน้ำ ๑๐๐% ส่วนอุทกภัยพื้นที่ชลประทานมีการพัฒนาพื้นที่ในการป้องกันได้ในระดับหนึ่ง

๘. หลักการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ชลประทาน

หลักการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ชลประทาน

๑. มีแหล่งน้ำต้นทุนและระบบกระจายน้ำ
๒. มีการบริหารจัดการน้ำโดยกลุ่มผู้ใช้น้ำ คณะกรรมการบริหารจัดการน้ำชลประทาน
๓. มีน้ำเพียงพอต่อการอุปโภค-บริโภค และรักษาระบบนิเวศน์ตลอดทั้งปี
๔. สามารถสนับสนุนการเพาะปลูกในฤดูกาลเพาะปลูกได้อย่างมั่นคง
๕. เมื่อสิ้นฤดูฝนหากมีปริมาณน้ำเหลือมากพอจะสามารถสนับสนุนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งได้จำนวนหนึ่งตามปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่

พื้นที่ชลประทานเป็นพื้นที่ที่มั่นคง เพราะว่ามีแหล่งน้ำต้นทุน มีระบบกระจายน้ำ มีการบริหารจัดการน้ำ ทุกวันนี้มีเรื่องของ JMC กลุ่มผู้ใช้น้ำ เข้ามาบริหารจัดการน้ำ สิ่งที่ต้องบอกว่าเป็นความมั่นคงตลอดปี คือเรื่องน้ำกินน้ำใช้ และน้ำรักษาระบบนิเวศน์ ต้องมีใช้ตลอดปี เพราะฉะนั้นไม่น่าจะเกิดภัยแล้ง トラบใดก็ตามภัยแล้งก็คือ น้ำกินยังไม่มี ส่วนเรื่องเกษตรก็อีกเรื่องหนึ่ง แต่เกษตรในพื้นที่ชลประทาน เราต้องทำให้ได้ ๑๐๐% ในฤดูกาลของมัน เรามีพื้นที่ชลประทาน ๒๔ ล้านไร่ ก็ควรจะได้ ๒๔ ล้านไร่ ในฤดูเพาะปลูก ในข้อเท็จจริงเป้าหมายพื้นที่ชลประทานในฤดูฝน มีไม่ถึง ๒๐ ล้านไร่

๙. การจัดลำดับความสำคัญการจัดสรรน้ำ

การจัดลำดับความสำคัญการจัดสรรน้ำ

๑. เพื่อการอุปโภค-บริโภค การประปา
๒. เพื่อการรักษาระบบนิเวศน์ทางน้ำ เช่น การผลักดันน้ำเค็ม การขับไล่ น้ำเสีย
๓. เพื่อการเกษตรกรรม
๔. เพื่อการอุตสาหกรรม
๕. เพื่อการคมนาคมทางน้ำ

เราต้องรู้ว่าการจัดลำดับความสำคัญการจัดสรรน้ำมีอะไรบ้าง วันนี้ผมพูดในหลายเวทีว่า คนกรุงเทพฯ ไม่รู้ว่าหกรอกว่าใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำ กรุงเทพฯ และปริมาณพลฝั่งตะวันออก ใช้น้ำจากเขื่อนภูมิพล

และเขื่อนสิริกิติ์ ทุกวันนี้ปริมาณที่ระบายลงมากำหนดให้ผู้อุปโภคบริโภค กำหนดให้การประปานครหลวง ส่วนกรุงเทพฯ และปริมาณล้นฝั่งตะวันตก ก็มาจากเขื่อนวชิราลงกรณ์ และเขื่อนศรีนครินทร์ และต่อน้ำที่เขื่อนแม่กลองผ่านมาทางคลองประปา ซึ่งการประปาลงทุนเอง มาผลิตน้ำที่โรงผลิตน้ำมหาสวัสดิ์ ส่วนฝั่งตะวันออก มีโรงผลิตน้ำบางเขน

หลายคนที่พูดว่าไม่เอาเขื่อน แต่วันนี้ใช้น้ำจากเขื่อน ต้องพูดให้เค้าคิด

๑๐. กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๔

กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้อ ๒ ให้กรมชลประทาน มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำตามศักยภาพของลุ่มน้ำให้เพียงพอ และจัดสรรน้ำให้กับผู้ใช้น้ำทุกประเภท เพื่อให้ผู้ใช้น้ำได้รับน้ำอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ตลอดจนป้องกันความเสียหายอันเกิดจากน้ำ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินการจัดให้ได้มาซึ่งน้ำ หรือกัก เก็บ รักษา ควบคุม ส่ง ระบายหรือจัดสรรน้ำเพื่อการเกษตร การพลังงาน การสาธารณสุข โภค หรือการอุตสาหกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการชลประทาน กฎหมายว่าด้วยคันและคูน้ำ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- (๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันความเสียหายอันเกิดจากน้ำ ความปลอดภัยของเขื่อนและอาคารประกอบ และการคมนาคมทางน้ำที่อยู่ในเขตชลประทาน ตลอดจนดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ที่ไม่ได้เป็นแผนงานประจำปีของกรม
- (๓) ดำเนินการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- (๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๑๑. ภารกิจกรมชลประทาน

ภารกิจกรมชลประทาน

๑. พัฒนาแหล่งน้ำ และเพิ่มพื้นที่ชลประทานตามศักยภาพของลุ่มน้ำให้เกิดความสมดุล
 ๒. บริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการให้เพียงพอ ทั่วถึง และเป็นธรรม
 ๓. ดำเนินการป้องกัน และบรรเทาภัยอันเกิดจากน้ำตามภารกิจอย่างเหมาะสม
 ๔. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ
-

๑๒. การบริหารจัดการน้ำในปัจจุบัน

การบริหารจัดการน้ำในปัจจุบัน

ช่วงฤดูแล้ง :

- ๑) ปลายฤดูฝน (ต.ค.) ประชุมคณะกรรมการเตรียมการป้องกัน และแก้ไขปัญหาระยะธรรมชาติ สรุปรายชื่อความต้องการใช้น้ำ และศักยภาพน้ำต้นทุนจากพื้นที่ต่าง ๆ และประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๒) พิจารณาวางแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง การใช้น้ำตามปริมาณน้ำต้นทุน รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือ และมาตรการการจัดสรรน้ำ ในช่วงฤดูแล้ง
- ๓) แจ้งให้ส่วนราชการต่าง ๆ ทราบ เพื่อประชาสัมพันธ์เกษตรกรผู้ใช้น้ำ และเตรียมความพร้อมในการดำเนินการ รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ

ช่วงฤดูฝน :

โดยปกติจะมีการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค (ส่วนภูมิภาคประสานกับจังหวัด และประชาชน) บริหารจัดการน้ำ และให้ความช่วยเหลือตามสถานการณ์น้ำฝน - น้ำท่า และการใช้น้ำต่าง ๆ พร้อมวางแผนป้องกันน้ำท่วมที่อาจเกิดขึ้นได้

๑๓. การบรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำ

ภารกิจ การบรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำ

๑. ความรับผิดชอบอย่างสมบูรณ์ในเขตพื้นที่ชลประทาน ในการบริหารน้ำ และพื้นที่เพาะปลูก
๒. ให้การสนับสนุนเครื่องจักรเครื่องมือ เมื่อได้รับการร้องขอในพื้นที่นอกเขตชลประทาน
๓. มีแผนการพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนให้มั่นคง
๔. มีการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน

พื้นที่ในเขตชลประทานไม่ควรจะเกิดปัญหาภัยแล้งน้ำจะต้องเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค ส่วนการเพาะปลูก ถ้าน้ำไม่เพียงพอต้องแจ้งให้เกษตรกรไม่ให้เพาะปลูกแต่จะเกิดปัญหาที่ไม่สามารถควบคุมได้ ถ้าน้ำไม่เพียงพอต่อการเพาะปลูกก็ไม่ควรจะปลูก แต่น้ำกินน้ำใช้ต้องมี แต่ปัญหาก็คือ เราควบคุมไม่ค่อยได้ และแนวทางที่จะนำเสนอควรจะเป็นโซนนิ่งด้วยเวลา ไม่ใช่ว่าพื้นที่ลุ่มเจ้าพระยา ๑๐ ล้านไร่ พอถึงฤดูแล้งเราประกาศให้ ๕ ล้านไร่ เพราะว่าเราไปส่งเสริมการทำนา แล้วคนอื่นอีก ๕ ล้านไร่ จะทำอะไร แต่ถ้าโซนนิ่งในช่วงฤดูแล้งประเทศไทยต้องการข้าวเท่าไร ไร่บริโภค กับไร่ส่งออกเท่าไร ก็เท่านั้น ส่วนที่ขาด ก็โซนนิ่งเป็นชนิดอื่นในพื้นที่ชลประทาน โดยอาจจะต้องมีมาตรการส่งเสริมเหมือนกับประกันราคาข้าว ประกันรายได้ ประกันพืชชนิดอื่น ข้าวไม่ต้องประกัน

สำหรับพื้นที่นอกเขตชลประทาน เราสามารถให้การสนับสนุนเครื่องจักรเครื่องมือเมื่อได้รับการร้องขอ ส่วนค่าเบี่ยงเคียง ค่าน้ำมัน ควรจะของบประมาณจากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑๔. การบรรเทาปัญหาอุทกภัย

ภารกิจ การบรรเทาปัญหาอุทกภัย

๑. หน้าที่ ความรับผิดชอบ อย่างสมบูรณ์ในเขตพื้นที่ชลประทาน การบริหารน้ำ การเตือนภัย
๒. เป็นหน่วยงานสนับสนุนข้อมูลหลัก ดังต่อไปนี้
 - ๑) ระบบลำน้ำ ทิศทาง และปริมาณการไหลของน้ำ ผลกระทบในพื้นที่
 - ๒) แนวทางการบรรเทาปัญหาเฉพาะหน้า ในการควบคุมน้ำ
 - ๓) มีแนวทาง แผนงานเร่งด่วน ระยะสั้น ระยะปานกลาง ระยะยาว
๓. การสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ที่จำเป็น โดยการพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด

ปัญหาอุทกภัยในเขตพื้นที่ชลประทาน กรมชลประทานต้องรับผิดชอบ ๑๐๐% แต่ต้องดำเนินการอย่างเต็มที่ในเขตพื้นที่ชลประทาน คงจะต้องมีการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการพร่องน้ำหรือการบริหารจัดการน้ำให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะได้นำไปปฏิบัติงานในเขตพื้นที่รับผิดชอบหากการบริหารจัดการน้ำไม่ดีอาจจะเป็นปัญหาพื้นที่นอกเขตชลประทานได้ ผู้อำนวยการโครงการชลประทาน และผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา อย่าลืมในจุดนี้ ประเด็นนี้

พื้นที่นอกเขตชลประทาน สิ่งที่เราต้องรู้โดยเฉพาะโครงการชลประทานจังหวัด จะต้องมียอดความรู้ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ว่าระบบลำน้ำ ทิศทางการไหลของน้ำ การคาดการณ์น้ำ ถ้าน้ำมาอย่างนี้ประมาณเท่านี้ และจะส่งผลกระทบอะไรบ้าง ท่านต้องรู้ในฐานะที่เป็นกรมชลประทาน และต้องมีแผนงานและโครงการต่าง ๆ ที่แก้ไขปัญหาจะต้องส่งให้จังหวัด และกรมชลประทาน เพื่อช่วยผลักดันให้เกิดโครงการขึ้นมาได้

ทั้งหมดเป็นการสร้างความเข้าใจกับพวกเรา ในฐานะที่เป็นผู้บริหารของกรม ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค หวังว่าทุกคนคงเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของเรา เมื่อมีคนถามเกี่ยวกับโครงการชลประทานอย่างน้อยคำตอบเบื้องต้นควรจะบอกได้ว่าขณะนี้มีการก่อสร้างแหล่งน้ำอยู่ที่ไหน มีระบบชลประทานอย่างไร

นโยบายการดำเนินงานของกรมชลประทาน ภายใต้การบริหารประเทศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)

จากการที่เข้าร่วมประชุมกับ คสช. มีการนำเสนอเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ที่ภาครัฐได้ดำเนินการมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ ๑-๑๑ ซึ่งพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้า คสช. ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมและทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงทรัพยากรน้ำได้อย่างเท่าเทียมกัน และต้องคำนึงถึงน้ำต้นทุนการจัดเก็บ ระบบส่งน้ำ การระบายน้ำและการพร่องน้ำ ส่วนโครงการของกรมชลประทานที่เกี่ยวกับโครงการการบริหารจัดการน้ำ ประมาณ ๒๕ โครงการ ใน ๙ โมเดลเป็นโครงการอ่างเก็บน้ำ ๒๑ รายการ อีก ๔ โครงการเป็นโครงการเกี่ยวกับการแก้ปัญหาอุทกภัยขนาดใหญ่ ผลิตเวีย และแก้มลิง การดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำของรัฐบาลชุดที่ผ่านมา ได้จัดตั้ง

หน่วยงานที่ดำเนินการเรื่องน้ำ เช่น สำนักงานนโยบายและบริหารจัดการน้ำและอุทกภัยแห่งชาติ (สบอช.) คณะกรรมการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัยแห่งชาติ (กบอ.) เป็นต้น และได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาอีกชุดหนึ่ง คือ คณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อวางระบบการบริหารจัดการน้ำ (กยน.) โดยมีมติต่ออธิบดีกรมชลประทาน นายกิจจา ผลภาณี เป็นประธานคณะกรรมการและมีผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ เข้ามาเป็นกรรมการ มีการร่างแผนงานออกมาเป็น ๘ แผน เริ่มต้นจากการปลูกป่า เก็บน้ำที่ต้นน้ำ เก็บน้ำที่กลางน้ำ พื้นที่รับน้ำนอง ผลิตเวียร์ การระบายน้ำ เป็นต้น โดยแบ่งออกเป็น ๑๐ โมดูล แต่ได้มีการรวมโมดูลเรื่องคลังข้อมูลและศูนย์เตือนภัยเข้าไว้ด้วยกันทำให้เหลือ ๙ โมดูล โมดูล A จะเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำเจ้าพระยาซึ่งมี ๘ ลุ่มน้ำ ใช้วงเงินประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ที่เหลือ ๑๗ ลุ่มน้ำอื่น เป็นโมดูล B ใช้วงเงินประมาณ ๔๐,๐๐๐ ล้านบาท อีก ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท ใช้สำหรับ คณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อกำหนดอนาคตของประเทศ (กยน.)

สำหรับการจัดทำแผนงานโครงการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบของ คสช. จะต้องสร้างความเข้าใจ ให้ความรู้ และการยอมรับจากประชาชนตั้งแต่เริ่ม ส่วนราชการที่รับผิดชอบในเรื่องน้ำจะต้องหารือร่วมกันจัดทำแผนให้สอดคล้อง เกื้อกูล เชื่อมโยงกัน ให้เป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ ใช้ศักยภาพของบุคลากรที่มีอยู่ในประเทศเป็นผู้บริหารจัดการ ด้านงบประมาณต้องไม่เป็นภาระกับประเทศในอนาคต มีการตรวจสอบโดยคณะกรรมการ ทั้งนี้ ให้จัดทำแผนบริหารในภาพรวม ครอบคลุมการแก้ปัญหาทั้งระยะสั้น ระยะยาว โดยให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๑ และหัวหน้า คสช. ให้น้อมนำแนวทางการบริหารจัดการน้ำตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ได้พระราชทานไว้มาปฏิบัติงานอีกด้วย โดยเน้นให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ส่วน คสช. ที่รับผิดชอบงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คือ พล.อ.ฉัตรชัย สาริกัลยะ ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก เคยดำรงตำแหน่งเจ้ากรมทหารช่างและมีความรู้ด้านช่าง

๑. แนวทางการดำเนินงานของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)

นโยบายเร่งด่วน ๕ ข้อ ของ คสช.

๑. การแก้ปัญหาหนี้ค้างชำระให้กับชาวนาจากโครงการจำนำข้าว
๒. เร่งแก้ปัญหาการขอใบอนุญาตโรงงานอุตสาหกรรมที่ล่าช้า เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ และการลงทุน
๓. เน้นเบิกจ่ายงบดุล ปี ๒๕๕๗ ที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ
๔. เริ่มการลงทุนระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น อาทิ รถไฟรางคู่ และรถไฟฟ้าสายต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล
๕. เร่งรัดจัดหางบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๕๘ ให้แล้วเสร็จก่อนเดือนกันยายน ๒๕๕๗

นโยบายเร่งด่วนในหัวข้อที่ ๓ เกี่ยวข้องกับกรมมากที่สุดที่เน้นการเบิกจ่ายงบดุล ปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและการลงทุน เป็นนโยบายที่เกี่ยวข้องกับกรมชลประทาน จึงทำให้ อชช. รองอธิบดีและ ผอ.ผจ. ต้องไปชี้แจง คสช. สัปดาห์ละหลายครั้ง

คสช. ได้สอบถามโครงการที่อยู่ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มีโครงการที่ยังไม่ได้ดำเนินการ อยู่ระหว่างดำเนินการ หรือยังไม่มีข้อผูกพัน แต่ละโครงการมีความเหมาะสมมากน้อยอย่างไร

สามารถแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้ก็อาจจะถูกยกเลิกโครงการหรือหาโครงการใหม่ทดแทน ถ้ายังหาไม่ได้ก็ให้ต้องนำเอามาให้ส่วนกลาง เพื่อที่ คสช. จะได้นำงบประมาณไปใช้ในกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับประชาชน ในส่วนของกรมชลประทานมีโครงการที่ยังไม่ได้ดำเนินการหรือยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จมีประมาณ ๘๐ รายการ

นโยบายข้อ ๕ เร่งรัดจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้แล้วเสร็จก่อนเดือนกันยายน ๒๕๕๗ กรมชลประทานได้ตั้งกรอบงบประมาณไว้ ๙๐,๐๐๐ ล้านบาท จากงบประมาณที่ผ่านมา กรมชลประทานได้รับงบประมาณ ๓๕,๐๐๐ - ๔๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ กรมชลประทานได้ประมาณ ๔๐,๐๐๐ ล้านบาท แต่ได้รับการโอนเพียง ๓๗,๐๐๐ ล้านบาท ดังนั้นงบประมาณที่ยังไม่ได้รับโอน ท่าน รมช. ต้องเตรียมงบประมาณเพื่อชี้แจง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ คาดว่าจะได้รับงบประมาณเท่ากับปี ๒๕๕๗ จำนวน ๔๐,๐๐๐ ล้านบาท

๒. งานเร่งด่วนที่ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ติดตาม

คสช. ได้แต่งตั้งฝ่ายเศรษฐกิจดูแลกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยหัวหน้าฝ่ายเศรษฐกิจคือ พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง ผู้บัญชาการทหารอากาศ มีรองหัวหน้าฝ่ายเศรษฐกิจ คือ พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก (๕ เสือ) กระทรวงในความรับผิดชอบของฝ่ายเศรษฐกิจมีมาก ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับ พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง ส่วนอีกส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับ พลเอกฉัตรชัย สาริกัลยะ ในส่วนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขึ้นอยู่กับทหารบก คือ พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ โดยท่านเป็นเจ้ากรมทหารช่างมาก่อน ท่านรู้เรื่องช่าง ท่านพูดว่าทำไมพื้นที่ชลประทานมีน้อยจัง แล้วพวกเขาตลอดคลองต่าง ๆ ทำยังไงไม่เชื่อมกัน ท่านหัวหน้า คสช. เห็นเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ เพราะฉะนั้นถ้าเรื่องน้ำผมเอาตายนะ เราก็ควรรับฟังไว้

หัวหน้า คสช. พูดถึงประเด็นที่ว่าทำไมประตูของกรมชลประทาน เวลาที่ต้องใช้มันเปิดไม่ได้ ผมไม่รู้ว่าเป็นของใคร เดียวคงต้องมีนโยบายว่าประตูน้ำถ้าต้องใช้แล้วไม่เปิดไม่ได้ ผมเรียกว่าปีงบประมาณ ๒๕๕๘ งบประมาณต่าง ๆ คงมีความสำคัญ และคงมีได้ทั่วถึง แต่ท่านคงต้องชี้แจงให้ได้ว่าไปซ่อมจริง ๆ เป็นการแก้ไขปัญหามาจริง ผมมั่นใจว่ามีทั่วถึง

งานที่เร่งด่วนที่ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ติดตามที่เกี่ยวกับกรมชลประทาน มีดังนี้

๑. การบริหารจัดการน้ำ จะต้องบูรณาการทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง มีการเชื่อมโยงในลักษณะลุ่มน้ำอย่างเป็นระบบ และเชื่อมโยงเป็นภาพรวมทั้งประเทศ

๒. การให้ข่าว รมช. ตรีวงษ์การให้ข่าว โดยเฉพาะในกรณีที่ยังไม่ได้กำหนดเป็นนโยบายที่ชัดเจน ไม่ควรให้ข่าว เพราะสื่อมวลชนอาจตีความคลาดเคลื่อนได้

๓. การพัฒนาข้าราชการ ขอให้จัดอบรมเพื่อสร้างจิตสำนึกของการเป็นข้าราชการที่ดีอย่างต่อเนื่อง

๔. การบริหารงานบุคคล

* การแต่งตั้งโยกย้ายให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล เน้นคุณธรรม ความสามารถ โปร่งใสตรวจสอบได้

* การเลื่อนระดับให้ยึดหลักสมรรถนะ ความรู้ และความสามารถอย่างแท้จริง

* เร่งสร้างค่านิยมร่วมขององค์กร ความสามัคคี และความภูมิใจในศักดิ์ศรี

ข้าราชการที่ดี

๕. การดำเนินงานตอบสนองนโยบาย คสช. ระมัดระวังใช้ข่าวสาร ในช่วงนี้การให้ข่าว ประชาสัมพันธ์ที่ยังไม่เป็นนโยบายที่ชัดเจน ควรระมัดระวัง เนื่องจากอาจมีผลกระทบต่อมวลชน และนโยบายของ คสช. ได้

พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ ได้กล่าวถึงงานเร่งด่วนที่ คสช. ติดตาม ในการประชุมที่กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ คือ

ในข้อ ๑ การบริหารจัดการน้ำ จะต้องบูรณาการทุกภาคส่วน จริงผมยังสับสนว่าการบริหารจัดการน้ำในน้ำที่พูดถึงอยู่มันเรื่องอุทกภัย หรือทุกเรื่อง แต่ผมมั่นใจว่าจะเน้นทางอุทกภัย จริง ๆ ถ้าเรื่องอื่น เรื่องของกรมชลประทานไม่จำเป็นต้องบูรณาการกับใคร แต่ในบางเรื่องเราต้องขอความร่วมมือ เช่น ถ้าต้องเพิ่มพื้นที่ชลประทาน เพิ่มความจุอ่างเก็บน้ำ ถ้าเราไม่บูรณาการกับกรมป่าไม้ สำนักงานสิ่งแวดล้อม กรมอุทยาน คงจะเกิดอยากในปัจจุบัน

ข้อ ๒ การให้ข่าว ถ้า คสช. ยังไม่ได้ให้นโยบายในเรื่องใด ก็ไม่ควรจะให้ข่าว ในฐานะกรมชลประทานก็ลำบากใจ เพราะอธิบดีกรมชลประทาน เรื่องน้ำก็ถูกถาม ผมก็หลีกเลี่ยงไม่ได้ ก็ต้องให้ข่าวแบบเป็นกลาง ต้องระวังว่าถ้ายังไม่มียุทธศาสตร์ชัดเจนก็ไม่ควรพูด ถ้าต้องพูด พูดเฉพาะโครงการที่เราเกี่ยวข้องก็มี อยู่ในโครงการ ๒๕ รายการ มีอันไหนที่ทำได้เลย ถ้าเห็นว่าจะให้หน่วยงานทำ จะมอบหมายให้กรมชลประทานทำก็มอบได้เลย เราก็พร้อมเพราะเรามีแบบพร้อมอยู่แล้ว เรามี ๒ โครงการ บรรเทาอุทกภัยภาคใหญ่อยู่ในระยะที่ ๒ กับโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยท่าพล จังหวัดเพชรบูรณ์ มีการจ่ายเงินเป็นค่าที่ดิน และค่าร้อยละร้อยเรียบร้อยแล้ว ให้เงินมากทำงานได้เลย ส่วนโครงการอื่นก็ต้องไปว่ากัน ถ้าได้รับมอบหมายก็ต้องขอเงิน มาดำเนินการในการศึกษาให้ครบกระบวนการ ต้องขออนุญาตใช้พื้นที่ ต้องจ่ายค่าที่ดิน กว่า จะสร้างได้ก็แล้วแต่สถานภาพของแต่ละโครงการ โครงการที่อยู่ในความสนใจ น่าจะเป็นโครงการพลังเวทย์ ตะวันออก

ในแผนแม่บทให้มีการทำพลังเวทย์ พอมาแปลงเป็นโมดูลที่จะเดินทางไปปฏิบัติ ก็จะมี ๒ ทาง คือ ผังตะวันออก และผังตะวันตก ในที่แรกเลยตอนที่เขียน TOR มีธงมาว่าจะทำผังตะวันตกผังเดียว คือ กบอ. กำหนดว่าจะต้องระบายน้ำเหนือเขื่อนเจ้าพระยา ตรงจุดไหนก็แล้วแต่ได้ให้ได้ ๑,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ให้ลงทะเล ผมก็ได้ในคณะกรรมการว่าถ้าทำผังตะวันตกผังเดียว ไม่นับใจว่าจะเห็นโครงการนี้หรือเปล่า กรมชลประทานก็เป็นคณะกรรมการของ กบอ. จริง ๆ ส่วนของงานที่เราทำงานการชลประทานตั้งแต่ไหนแต่ไรก็เห็นว่าจะต้องมีการป้องกันระบบอุทกภัยเป็นเรื่องเป็นราว เพราะฉะนั้นเรื่องที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้มันเกิด ไม่ว่าเราทำหรือไม่ได้ทำ เราก็ต้องส่งเสริม และได้นำเสนอไปว่าถ้าทำผังตะวันตกผังเดียว คงไม่ได้เห็นแน่ เพราะรายละเอียดอะไรแทบจะไม่มี กรมชลประทานกำลังศึกษาอยู่ แนวทางคลองพลังเวทย์ ยาวกว่า ๒๐๐ กิโลเมตร ความกว้างไม่น่าจะต่ำกว่า ๒๐๐ เมตร เราเคยเวนคืนที่ที่อยู่ในจุดเดียว การเวนคืนที่นับหมื่นไร่ ผ่านหลายชุมชนคงทำได้ยาก ไม่รู้ว่าจะคุยจบเมื่อไหร่ ก็เลยนำเสนอว่าควรจะทำผังตะวันออกด้วย แต่ถ้ารัฐบาลคิดว่าผังตะวันตกมีความสำคัญ แต่ผังตะวันออกยังงังก็ต้องทำ อย่างน้อยที่สุดทำเท่าเขตคลองของเรา ท่านประธาน กบอ. ก็เห็นด้วย

การบริหารจัดการน้ำในผังตะวันออก ปัจจุบันนี้เราอาศัยคลองต่าง ๆ เช่น คลองพระองค์เจ้าไชยานุชิต คลองชลหารพิจิตร ระบบบึงชายทะเล ไม่ค่อยได้ผล เพราะคลองสร้างมานาน อาคารต่าง ๆ ก็เก่า เรามีแม่น้ำบางปะกงเพื่อระบายน้ำที่ระบายลงมา เพื่อที่จะหลีกเลี่ยงการผลึกมาแม่น้ำเจ้าพระยา

เพราะว่า กทม. ขวางอยู่ บางทีแม่น้ำบางปะกงก็มีกั้นน้ำท่วมอยู่ ไม่รู้จะระบายยังไง เพราะฉะนั้น เราก็เห็นในทางเทคนิคว่าถ้ามาปรับปรุงคลองฝั่งตะวันออกของเรา จะเป็นฟลัดเวย์ หรือไม่ ฟลัดเวย์เป็นประโยชน์ต่อเราแน่นอน ยิ่งถ้าเป็นฟลัดเวย์ก็ยิ่งขยายใหญ่ ก็สามารถทำให้เราบริหารจัดการได้ง่าย ถ้าจะต้องดำเนินการในเรื่องนี้ ฝั่งตะวันออกต้องดำเนินการก่อน และคงต้องเป็นกรมชลประทานที่ทำ สิ่งหนึ่งที่เราคงจะต้องคิดว่าเราควรจะระบายเท่าไร จะต้องซื้อที่ดินใหม่ และการที่จะออกแบบคลองเป็น ทูอินวันจะต้องละเอียดอ่อน คุณสุรสิทธิ์จะต้องระวัง ไม่จั้นถ้าอัดน้ำเข้ามาในคลอง ถ้าขยายเป็น ๖๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที จากนั้นมาช่วยแถวลาดกระบังต้องอัดน้ำไม่รู้เท่าไร ต้องคิดให้รอบคอบ น่าจะเป็นเรื่องของเราในอนาคตอันใกล้นี้ เป็นโครงการที่อยู่ในความสนใจ

ประเทศไทยเรา มีฟลัดเวย์ธรรมชาติ เคยกำหนดไว้ในผังเมืองมาแล้ว แต่ปัจจุบันมีบ้านเมืองมากมาย แม้กระทั่งสนามบินสุวรรณภูมิอยู่ในแนวฟลัดเวย์ตามผังเมือง ผมเคยเป็นกรรมการผังเมืองไปเห็นกับตา มีสนามบินสุวรรณภูมิขวางอยู่

ข้อ ๓ การพัฒนาข้าราชการ มีความสำคัญมาก ที่เน้นในเรื่องของข้าราชการที่ดี เป็นข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว วันนี้ไม่มีใครมาชี้หน้าท่าน ท่านต้องคิดภายใต้จิตสำนึก เพราะฉะนั้น ก็ขอให้หน่วยงานไปจัดหลักสูตรฝึกอบรม มอบ ผส.บค. เป็นผู้ดำเนินการ

ในส่วนข้อ ๔ การบริหารงานบุคคล ผมยังไม่แน่ใจว่า คสช. จะดูแลไหน จริง ๆ โครงสร้างของกรมชลประทาน ระดับที่มีในเชิงยุทธศาสตร์ เรามีตำแหน่งที่เป็นระดับหัวหน้า ที่มีอำนาจในการตัดสินใจ ตั้งแต่อาวุโส ก็คือ คน. ผคน. จัดรูปที่ดินจังหวัด และมีโครงการบางโครงการที่เปิดโครงการใหม่ ซึ่งจริง ๆ ในระเบียบเก่า ก็คือ ถ้าเป็นอาวุโส ก็เป็นเรื่องของกรมไม่ต้องขอความเห็นชอบใคร แต่ถ้าเป็นซี ๘ ขึ้นไป ต้องขอความเห็นชอบจากกระทรวง ผมยังไม่แน่ใจว่า คสช. จะมาดูแลตรงนี้หรือเปล่า

การเปลี่ยนแปลงงบประมาณกรมชลประทานยังทำได้อยู่ เพียงต้องไปผ่าน คสช. ซึ่งอาจจะถูกระงับได้ ถ้า คสช. เห็นว่าไม่เหมาะสม เรื่องการแต่งตั้งผมยังไม่แน่ใจ ไม่ชัดเจน

หัวหน้า คสช. เสมือนหนึ่งเป็น ครม. อำนาจการบริหารต่าง ๆ ที่จะต้องใช้อำนาจ ครม. หัวหน้า คสช. เห็นชอบเป็นมติ ครม. คนที่ทำหน้าที่รัฐมนตรี ก็คือ ปลัดกระทรวง เพียงแต่หลายเรื่องต้องไปผ่านหัวหน้าคณะเศรษฐกิจ ในส่วนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รองหัวหน้าเศรษฐกิจ ซึ่งจะมีทีมงาน โดยส่ง พล.อ. ยอดยุทธ บุญญาธิการ มานั่งประจำที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีอะไรก็ไปประสานทางนั้น เรื่องก็จะไปถึงรองหัวหน้าคณะฝ่ายเศรษฐกิจเอง เพราะฉะนั้น หลายสิ่งหลายอย่าง คสช. จะขอดู

การแต่งตั้งโยกย้ายให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มี career path มีผู้อาวุโสที่ไม่ซีเหร่หนัก คงได้รับการแต่งตั้งในครั้งนี้น่าจะ fast track ก็มีบ้าง บางตำแหน่งกรมอาจจะต้องมองว่าเป็นตำแหน่งที่ค่อนข้างสำคัญ และดู background ภูมิหลังการปฏิบัติหน้าที่ที่ผ่านมาสามารถพุงหน่วยงาน และช่วยกรมได้ ก็จะมีพวกนี้บ้าง การเมืองตอนนี้ไม่มีใครมาชี้หน้า

ข้อ ๕ การดำเนินงานตอบสนองนโยบาย คสช. เหมือนข้อ ๒ คือ ต้องระมัดระวังที่ คสช. ยังไม่ให้นโยบายก็ไม่ควรให้ข่าว เพราะว่าอาจจะมึผลกระทบ เช่น ข่าวที่บอกว่าจะกวาดล้างแรงงานต่างประเทศทั้งหมด คือไม่ใช่เป็นชาวลื้อ

๓. นโยบายการดำเนินงานของกรมชลประทาน

ดำเนินงานภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑. การดำเนินงานโครงการชลประทานทุกประเภท ต้องดำเนินการภายใต้หลักวิชาการที่ถูกต้อง ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้านที่เกินความจำเป็น

๒. ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง ซื่อสัตย์สุจริตในการดำเนินงาน มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน ไม่ปกปิดซ่อนเร้น สามารถเปิดเผยแสดงหลักฐานข้อมูลได้ตลอดเวลา
๓. ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์ส่วนตน มุ่งเน้นผลประโยชน์ที่ได้จากการดำเนินงาน อันที่จะส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของเกษตรกร

วันนี้ หลายสิ่งหลายอย่างที่เป็นปัญหาอาจเป็นเพราะเราไม่ได้มององค์รวม จึงเกิดปัญหาพอมไปสร้างตรงนี้ก็ยังมีปัญหาที่อื่น หรือมีปัญหากายหลัง หรือไม่มองให้จบ เราจึงต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและช่วยกันดูแลแก้ไขปัญหา

เหตุการณ์แผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นที่ จ.เชียงราย เรื่องของการออกแบบเราก็ทำภายใต้มาตรฐาน USBR มาตลอด เพียงแต่ว่าเมื่อก่อนนี่คนที่ทำงานออกแบบ ต้องมาทำงานด้านออกแบบก่อนเพื่อจะฝึกมือฝึกวิชา แล้วถึงจะออกไปอยู่ส่วนวิศวกรรมตามโครงการต่าง ๆ

๔. เรื่องเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ

เรื่องเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ

๑. การเร่งรัดการดำเนินแผนงานที่ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗
๒. การดำเนินการคำขอตีงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘
๓. มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มีแนวทาง ดังนี้
 - ๓.๑. โครงการที่ยังคงมีความจำเป็นต้องดำเนินการ และมีความพร้อม/ก่อนนี้ผูกพันภายใน ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ ให้เร่งดำเนินการ และเบิกจ่ายงบประมาณให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗
 - ๓.๒. โครงการที่ยังคงมีความจำเป็นต้องดำเนินการ และเริ่มดำเนินการ/ก่อนนี้ผูกพันไม่ทันภายใน ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ ให้เสนอปลัดกระทรวง เพื่อเสนอหัวหน้าฝ่ายที่รับผิดชอบฯ หรือหัวหน้า คสช. ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๒/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
 - ๓.๓. โครงการที่เริ่มดำเนินการแล้ว แต่ก่อนนี้ผูกพันไม่ทันภายใน ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ ให้พิจารณาปรับแผนฯ โดยโอนเปลี่ยนแปลงฯ เพื่อนำไปดำเนินการในโครงการ และรายการที่มีความพร้อม สามารถเริ่มดำเนินการหรือก่อนนี้ผูกพันได้ภายใน ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๗

แนวทางการดำเนินการตามข้อ ๓.๓ ในโอกาสแรกให้นำไปชำระหนี้ค่าสาธารณูปโภค ค่า K ชื้อผูกพันตามกฎหมาย จากนั้นให้นำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน ดังนี้

- ๑) บรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนกรณีเร่งด่วน เช่น ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ สาธารณะ เป็นต้น
 - ๒) เป็นรายการงบประมาณที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจได้อย่างชัดเจน
 - ๓) เป็นรายการที่สนับสนุนให้เกิดความปรองดองของประชาชนภายในชาติ
 - ๔) เป็นการโอนเปลี่ยนแปลงเพื่อการแก้ไขปัญหาของหน่วยงานในกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น รวมถึงการโอนเปลี่ยนแปลงเพื่อสมทบในรายการที่ได้รับงบประมาณไม่เพียงพอ และโครงการ/รายการผูกพันที่ดำเนินการได้เร็วกว่าแผน การเตรียมความพร้อมโครงการ/รายการ ให้มีความพร้อมสมบูรณ์
 - ๕) เป็นรายการที่แก้ปัญหา/ตอบสนองความต้องการของประชาชน เช่น การซ่อมบำรุงสิ่ง สาธารณะประโยชน์ ทั้งนี้ ต้องมีข้อมูลที่ชัดเจนที่แสดงถึงความสำคัญของปัญหาหรือ ความเดือดร้อนของประชาชนอย่างทั่วถึง เป็นธรรม โดยต้องได้รับการยืนยันจาก หน่วยงานที่รับผิดชอบ
 - ๖) เรื่องเร่งด่วนตามนโยบายคณะรักษาความสงบแห่งชาติ
 - ๗) เป็นรายการที่มีความจำเป็นเร่งด่วน หากไม่ดำเนินการจะเกิดความเสียหายต่อราชการ ทั้งนี้ต้องเริ่มดำเนินการ/ก่อหนี้ผูกพันภายใน ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๗
 - ๓.๔. โครงการที่รายจ่ายงบกลางที่บรรลุวัตถุประสงค์แล้วเหลือจ่าย ให้ส่งคืนสำนัก งบประมาณ แต่หากยังมีความจำเป็นเร่งด่วนต้องนำไปใช้ในรายการอื่น ๆ ให้ เสนอปลัดกระทรวง เพื่อเสนอหัวหน้าฝ่ายที่รับผิดชอบฯ ให้ความเห็นชอบ
 - ๓.๕. โครงการที่เงินกันไว้เบิกเหลือในปีที่ยังไม่มีข้อผูกพัน ให้ทบทวนความจำเป็น หาก ยังมีความจำเป็น ให้เร่งทำข้อผูกพัน และเบิกจ่ายโดยเร็ว หากหมดความ จำเป็น ให้ดำเนินการตามแนวทางข้อ ๓.๓
๔. Timeline ปฏิทินงบประมาณ ๒๕๕๘
- ๔.๑. ขั้นตอนการจัดทำงบประมาณ
 - ๑๓ - ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ ส่วนราชการฯ จัดทำรายละเอียดคำขอ งบประมาณ ๒๕๕๘ และส่งให้สำนักงบประมาณ
 - ๓๐ มิถุนายน - ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ สำนักงบประมาณพิจารณา รายละเอียดคำขอของงบประมาณ ๒๕๕๘ เสนอหัวหน้า คสช.
 - ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗ หัวหน้า คสช. ให้ความเห็นชอบรายละเอียด งบประมาณ ปี ๒๕๕๘
 - ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗ หัวหน้า คสช. ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณฯ พ.ศ. ๒๕๕๘ และนำเสนอฝ่ายนิติบัญญัติ

๔.๒. ขั้นตอนอนุมัติงบประมาณ

- ๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ ฝ่ายนิติบัญญัติให้ความเห็นชอบหลักการร่างพระราชบัญญัติงบประมาณฯ พ.ศ. ๒๕๕๘ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณา (วาระที่ ๑)
- ๗ สิงหาคม – ๕ กันยายน ๒๕๕๗ คณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ และจัดทำข้อเสนอต่อฝ่ายนิติบัญญัติ (วาระที่ ๒ ขั้นกรรมการ)
- ๙ กันยายน ๒๕๕๗ ฝ่ายนิติบัญญัติพิจารณาร่าง พ.ร.บ.งบประมาณ ๒๕๕๘ (วาระที่ ๒ - ๓)
- ๑๕ กันยายน ๒๕๕๗ สลค. นำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ ๒๕๕๘ ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย

ขอให้พวกเราเข้าใจบทบาทหน้าที่ของกรม และตนเอง คสช. ต้องการให้ใช้งบประมาณอย่างเหมาะสม เป็นประโยชน์ ขอให้ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ และยึดหลักปฏิบัติตามแนวพระราชดำริ

ขอขอบคุณทุกท่านที่มาในวันนี้ กรมเชิญประชุมโดยดส่งผู้แทนเพราะอยากให้นำมาฟังด้วยตัวเอง และนำไปถ่ายทอดให้ลูกน้องได้รับทราบด้วย ขอขอบคุณครับ

ฝ่ายช่วยอำนวยความสะดวกและประสานราชการ
สำนักงานเลขานุการกรม
๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗